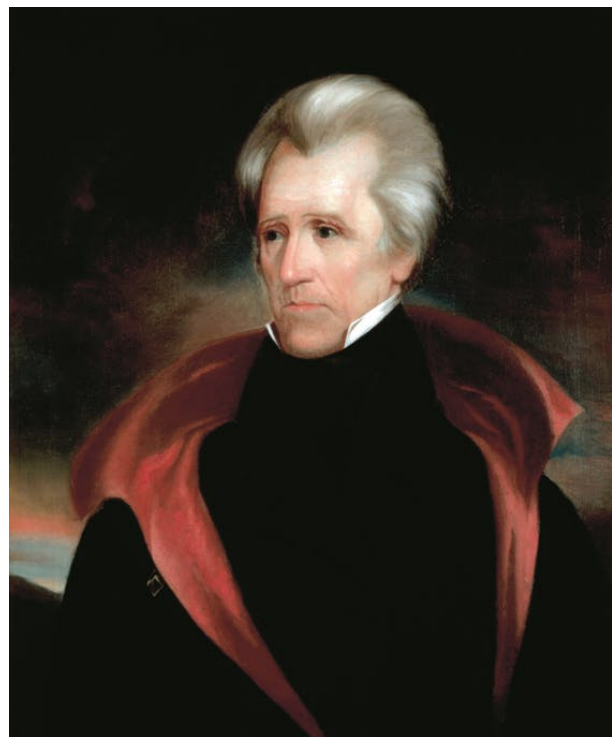

Donald Trumps soulmate

Elke Amerikaanse president hangt een portret van een van zijn voorgangers in het Oval Office. Zo ook Trump, die een veelzeggende keuze maakte, aldus Amerika-deskundige Frans Verhagen.

Met zijn keuze voor het portret van een voorganger in het Oval Office geeft elke nieuwe president een boodschap af. Ronald Reagan hing er Calvin Coolidge (1923-1929), de man van 'business of America is business'. Barack Obama had natuurlijk Abraham Lincoln (1861-1865) boven de haard. Bij Donald Trump hangt Andrew Jackson, president van 1829 tot 1837. Trump onderstreepte zijn keuze door in mei het graf van Jackson te bezoeken ter gelegenheid van diens 250ste geboortedag.

Het portret van Andrew Jackson dat in het Oval Office hangt. Ralph Eleaser Whiteside Earl schilderde het rond 1835. Foto: Corbis via Getty Images

Het is onwaarschijnlijk dat Trump zelf op dit idee is gekomen. Een man die verbaasd vaststelde dat Lincoln een Republikein was, zal niet onmiddellijk aan Jackson gedacht hebben. Maar toen Trump hoorde dat Jackson een eigenwijze, dwarse populist was, die het establishment schrik aanjoeg, was hij ter plekke gewonnen voor de fanclub van de zevende president.

Misschien heeft Trumps toenmalige adviseur Steve Bannon hem verteld over het volksfeest bij Jacksons inauguratie. De nieuwe president werd toegejuicht door uitzinnige menigtes, terwijl de elite in Washington zijn

adem inhield. Na afloop volgden de mensen Jackson naar het Witte Huis. Ze klauterden het gebouw binnen, verruïneerden het tapijt en het meubilair en deden zich te goed aan het voedsel en de drank voor de genodigden. Met wastobbes punch moest de menigte naar buiten worden gelokt. Ook los van dit enthousiasme is te zien wat Trump aantrok in Jackson.

Maar eerst het grootste verschil.

Anders dan Trump werd Jackson door een meerderheid van de Amerikanen gekozen. Sterker, de verkiezingen van 1828 waren de eerste echte volksverkiezingen.

Vier jaar tevoren stemden ruim

350.000 Amerikanen, in 1828 liefst 1,2 miljoen. Reden was dat de nieuwe staten in het toenmalige Westen burgers meer macht gaven. Het was een manier om pioniers aan te trekken en het dwong ook de oude staten hun kiessysteem open te gooien. Als westerling uit Tennessee had Jackson meegeholpen het kiesrecht uit te breiden. Trump daarentegen wil het kiesrecht beperken. Door registratie moeilijk te maken wordt de toegang beperkt voor wie niet aan de opgepompte eisen kunnen voldoen: veelal arme kiezers zonder rijbewijs of federaal identiteitsbewijs. Jackson zou het veroordeeld hebben.

In andere opzichten is echter alleszins te begrijpen dat Trump in Jackson een zielsverwant vindt. Ook Jackson was oud – voor zijn tijd – toen hij als 62-jarige president werd. Als militair had hij bekendheid verworven door in de nadagen van de oorlog van 1812 bij New Orleans een peloton Engelsen te verslaan. Sindsdien had Jackson zich een actief en vooral creatief generaal getoond, die deed wat hij nodig vond, ook als dat regelrechte insubordinatie opleverde.

Jacksons superieuren, inclusief presidenten, lieten hem begaan uit angst dat het dwarsbomen van een populaire militair als een boemerang zou terugkomen. Het was een beetje zoals Trump, die zei dat hij midden op 5th Avenue iemand kon neerschieten en geen kiezer zou verliezen. Ook was Jackson een onroerendgoedontwikkelaar avant la lettre: hij verjoeg indianen en verrijkte zich met het vrijkomende gebied. Jackson geldt als stichter van Memphis. Trump liet onbetaalde rekeningen en

Jackson was ook snel beledigd en regelmatig betrokken bij duels. Hij kon losbarsten in aanvallen van razernij

faillissementen achter, Jackson deed wat hem uitkwam en liet doden achter.

Donald Trump in januari 2017 in het Oval Office, met op de achtergrond een portret van Andrew Jackson. Foto: HH/AP

Jacksons karakter zal Trump aanspreken. Andrew Jackson was een charismatisch man, een ongelooflijke doorzetter. Maar hij was ook kortaangebonden en snel beledigd en hij maakte vaak ruzie, was regelmatig betrokken bij duels. Hij kon losbarsten in aanvallen van razernij of verstrikt raken in obsessies die zijn omgeving deden twifelen aan zijn gezond verstand. Hij werd beschuldigd van machtsmisbruik ('King Andrew') en een aaneenschakeling van leugens.

Een van Jacksons doelstellingen was een grote schoonmaak in Washington. Niet zonder reden: na tientallen jaren eenpartijbewind zaten in 1829 de overheidsambten vol met partijbaasjes. Jackson introduceerde een systeem waarin de winnaar de politieke baantjes mocht verdelen. In de praktijk betekende het dat een nieuwe president een kudde slippendragers meebracht en enorme corruptie. Trump laat plaatsen leeg of zet tegenstanders van beleid op belangrijke posities, alles om de 'deep state' te ondermijnen, wat dat ook precies mag betekenen.

Net als Trump vertrouwde Jackson op een coterie van goede vrienden en betrouwbare adviseurs. Het hoofdkwartier van zijn regering bevond zich rond de open haard in het Witte Huis, waar Jackson in hemdsmouwen zijn zogenoemde 'kitchen cabinet' raadpleegde. Zijn groep adviseurs besliste, ministers of de gefrustreerde vicepresident negerend.

Jackson was een koppig man. Dat bleek bij een 'schandaal' dat de Petticoataffaire werd genoemd. Het kwam erop neer dat de galante Jackson van de Washingtonse society eiste dat ze de echtgenote van zijn minister van oorlog, een dame met een ietwat gevlekt verleden, als gelijke zouden accepteren. De dames van Washington weigerden. Terwijl het land gniffelde over Jacksons onverklaarbare woede, ontsloeg hij het hele kabinet en benoemde een nieuwe club.

Jacksons obsessie met banken zou Amerika een eeuw lang beïnvloeden. Zoals veel westerlingen had Jackson een hekel aan banken en vooral aan een centrale bank, die de geldvoorraad kon beheersen. Hij draaide de toenmalige bank de nek om, waardoor tot het instellen van de Federal Reserve in 1913 de Amerikaanse economie volatieler was dan nodig en regelmatig in recessies verzeild raakte. Ook Trump en zijn conservatieve vrienden wantrouwen de Fed.

Een ander raakpunt is een voorliefde voor het op transport stellen van ongewenste aanwezigen. Trump beloofde elf miljoen illegalen op te sporen en over de grens te zetten. Zijn voorganger joeg in 1830 de Indian Removal Act erdoor, bedoeld om in de weg zittende indianen op te ruimen. De Cherokee in Georgia vochten die regeling aan. Ze wonnen, maar Jackson negeerde het Supreme Court, waardoor de indianen uiteindelijk toch op transport gingen, naar een bar stuk grond in Oklahoma, beleid

Frans Verhagen

is journalist.

dat uiteindelijk werd uitgevoerd door zijn opvolger Martin Van Buren. De treurige trektocht in 1838 staat bekend als Trail of Tears en kostte minstens vierduizend indianen het leven.

Jackson was nooit erg geïnteresseerd in buitenlandse politiek, al is een manier van denken in de Amerikaanse politiek naar hem vernoemd. Het zou beleid zijn dat een populistische cultuur van eer, onafhankelijkheid, moed en militaire trots vooropstelt, een restant van de cultuur van de 'frontier'. Jacksonians, zoals de historicus Lawrence Mead deze stroming noemde, zouden niet graag in een oorlog betrokken raken maar gebeurde dat wel, dan gingen ze er ook voor, zonder fijnzinnigheid of respect voor regels.

President Andrew Jackson liet een totaal veranderd landschap achter. Het gaat niet te ver zijn verkiezing en zijn ambtsperiode een revolutie te noemen. Vóór Jackson was de politiek elitair, na Jackson was de VS aanmerkelijk democratischer. Vóór Jackson had Amerika vooral veel landbouw, na Jackson lag het accent al meer bij productie en handel en was de basis voor industrialisatie gelegd. Slavernij bleef echter een probleem. Slavenhouder Jackson negeerde het, ruim twintig jaar later volgde de Burgeroorlog.

In Trumps keuze voor Jackson als soulmate zat een zekere mate van wishful thinking. Ondanks felle tegenstand slaagde Jackson erin twee termijnen vol te maken, een flink aantal van zijn doelstellingen te bereiken en te vertrekken met de reputatie van belangrijkste president sinds George Washington. Begrijpelijk dat de 45ste president hem graag als voorbeeld neemt, al lijkt het inmiddels hoogstwaarschijnlijk dat Trump de verheven positie van Jackson zal bereiken.

Lees meer in [FD Persoonlijk](#), het weekendmagazine van Het Financieele Dagblad over mensen, lifestyle, kunst, cultuur, mode en reizen.

Meest gelezen

Eén jaar Trump: ruzie en on vervulde beloftes

De 'coup' van Hillary

Smallcapbeleggers hebben dat 'vleugje bèta' niet nodig
